

FINANS TIDNINGEN

LÖRDAG 25 MARS 2000

Mer god populism, tack

"OM VI INTE ANVÄNT VÅLD hade vi inte fått vara med här." Så svarade några unga aktivister sin aktion för ett ungdomshus i tv-programmet Svart eller vitt. Måltavla för aktionen var det kommunalråd i Linköping vars hus sattes i brand. Samtidigt har den statliga demokratitredningen uttalat sitt stöd för civil olydnad som ett tecken på ett valtalt samhälle med aktiva medborgare.

Allt tätare utfall av perspektivlös aktivism och moralisk panik med indignerade krav på omedelbara åtgärder ligger i tiden. Eftertanke är ute. Liksom diskussion om konsekvenser av långtgående förslag. Allt ska ske omgående. Om krav inte tillmötesgås snabbt nog är våld en acceptabel påtryckning. Våld ses som ett sätt att kommunicera.

Trenden förstärks av att de politiska makthavarna spelar med. I stället för att sätta anständiga gränser för hur man ska uppträda i en demokrati går varje opinionsstorm tillmötes. Få är de politiker som ifrågasätter spelet. Den enkla

förklaringen är att politikens representanter förtvivlat söker stöd och vill bli accepterade av allmänheten. Men långsiktigt förtroende kan inte byggas upp genom ständig anpassning till senast framförda kravlista.

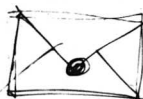
I EN SAMHÄLLSDEBATT präglad av ett mediebrus som snabbt skiftar fokus kan det vara lätt att förväxla populism med opportunism. Till opportunistens karaktär hör inte bara att vända kappan efter vinden. Dit hör också oförmåga att se frågor i sitt sammanhang, i ett större perspektiv. Och att sakna distans till saken. Vara humorbefriad. Sådant som kännetecknar osäkra människor. Resultatet blir fundamentalism i en fråga i taget.

Populism har oförtjänt dåligt rykte. Till skillnad från opportunisten kan populisterna vara tryggt förankrad i värderingar och drivas av egen övertygelse. Det kan handla om en agenda som från början är kontroversiell och inte alls särskilt populär hos en bredare allmänhet. Den gode populisterna finner vägar att göra budskapet populärt och folkligt med hjälp av pedagogik, retorik och engagemang. Istället för att följa strömmen av kortlivade trender handlar det om att få människor att ändra uppfattning. Visst tar populisterna varje chans till populära poäng. Men han är inte buttert seriös och hans budskap är i grunden mer välavvägt än den indignerade opportunistens.

DEN GODE POPULISTEN kan tolka och tyda folkliga värderingar som är djupare rotade än dagens folkstorm. Den gode populisterna kan till exempel ta strid mot högljudda olydnadsaktivister och hävda något så mossigt som äganderätten. Allt för att vinna stöd hos det stora flertalet i befolkningen som aldrig förstört poängen med att sparka in skyltfönster och släppa ut minskar.

Vi behöver mer populism, inte mindre.

"Populism har oförtjänt dåligt rykte."

ETT STORT TACK för "Måndag hela veckan" (21/3).

Det är alltid befriande – men sällsynt – att kunna börja dagen med ett par gapskratt och mycket glatt fnitter. Apropå farligheter – jag var i går på Dramaten för att köpa biljetter till Vildanden. På biljettluckan finns ett stort anslag: "Cigarrökning förekommer under föreställningen".

THOMAS STENSSON

EN GENOMLÄSNING av de senaste veckornas Finanstillningen ger ett förfärande monotont intryck. Sam-

ma personer rapar upp likartade "nydanade" tankar om den Nya ekonomin.

Begränsade nätverk och nonchalans bland de ständigt tillfrågade och de reporterar som väljer dem, är en förklaring. Men du blir inte en del i den nya ekonomin bara för att du bytt slips mot fleecetröja. Även i den nya ekonomin mäts affärsnytta i tankar följda av konkret handling. Utmaningen ligger i att skapa lönsamma företag med en kreativ miljö, som lockar svårflörtad spetskompetens.

Framgångsrika ledare i den nya ekonomin skapar mångfald i sina företag. I företag med sådana ledare återfinns kvinnor och män i olika åldrar med varierande utbild-

nings- och erfarenhetsbakgrund, etnisk härkomst och sexuell läggning. Det kan avfärdas som politisk korrekthet. Men det är snarare ett effektivt sätt att skapa lönsamhet.

Jag möter dagligen skickliga entreprenörer som både tillåter sig att filosofera och venturera. 4tune, Fluidminds, Genfore.com, Prohant Human Capital och Skolboken.se är några exempel. Låt er influeras av dem och andra. Och ta själva plats i diskussionen om den nya ekonomin innan den får en annorlunda men lika misskklädd sam klädedräkt som den gamla.

ULRIKA LAHNE
VD Compensation

En svensk lyder

Konformismetiketten styr med järnhand

SIGNERAT

Det är Ahlenius som uppmanas att avgå, inte Bosse Ringholm. Det beror på att Ahlenius är en av de sällsynta svenskar som vågar ta konflikt offentligt.

Vad är bland det värsta en svensk kan göra? Jo, att exponera en konflikt offentligt. Ytligt samförstånd är det högsta av tillstånd och konflikter bör därför utspelas bakom lyckta dörrar. Utåt ska kombattanterna putsa på fasaden och säga att talet om motsättningar är överdrivet.

De få som vågat bryta mot denna oskrivna regel, till exempel före finansministern Kjell-Olof Feldt med boken "Alla dessa dagar", före försvarsministern Thage G. Peterson med sin memoarbok och ekonomen Nils Lundgren som öppet vägrade sina tvivel på den fasta växelkursen och kronförsvaret 1992, har fått betala för frispråkigheten med kritik och utfryning.

OCH NU ÄR DET DAGS IGEN. Riksrevisionsverkets chef Inga-Britt Ahlenius förbröt sig åt det grövsta mot samförståndspåbudet då hon i stället för att idyllisera spådde på dramatiken kring bräket med finansminister Bosse Stenansikte genom att delge konstitutionsutskottet den enda naturalistiska detaljen efter den andra om hur det kan gå till då landshövdingeposter fördelas.

För detta etikettsbrott straffades hon genast av den prydliga fasadens väktare i medierna. "Ahlenius måste gå" fastslog Aftonbladet, men instämmanden från såväl Expressen som Finanstillningen. Ingen förklarar dock varför uppmaningen riktas just till henne. Varför inte lika gärna till finansministern? I motsats till Ahlenius kan han ju avsättas.

Men finansministern har iakttagit decorum. Han har aldrig dramatiserat eller öppnat tithål i fasaden. Minns hur han på press-

En rar och en vanlig.

konferensen i höstas avväjande upprepade sitt dystra "det framgår av vår överenskommelse ... det framgår av vår överenskommelse ... det framgår av ..."

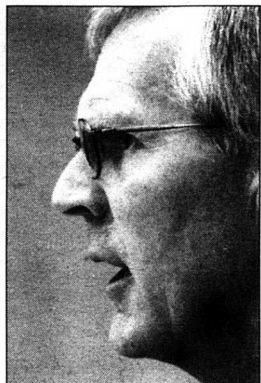
Han framstår visserligen som en tölpt och en träböck men sådana egenskaper har den svenska kulturen mycket större tolerans för än rebelliskt sinnelag och integritet. Framgång när de som bäst förmår mästra nedåt och fjäska uppåt.

"Politisk korrekthet präglar oerhört mycket av den svenska samhällsdebatten. Människor är så angelägna om att tycka rätt", utbrast förra jordbruksministern Annika Ahnberg i en intervju sedan hon hade avgått.

Jag påminde mig detta citat då jag häromdagen i DN läste rubriken "Svenska män bäst på att bära hem matkassar" och i Svenska Dagbladet samma dag läste att "Stockholmarna är bland de allra bästa i världen på att resa med lokalbuss, pendeltåg och T-bana".

EN BRA SVENSK kör inte bil utan kapitulerar inför det sociala trycket och kånkar välarat sina matkassar till tunnelbane- och pendeltågstationer där han tålmodigt sätter sig att vänta på tåg som alltmot sällan dyker upp.

Möjliga framtida medierubriker i samma genre är "svenska män bäst på amning", "svenskarna bäst på sopsortering", "svenskarna bäst på kondom", "svenskarna bäst på cykelhjälm", "svenskarna bäst på multtoa", "svenskarna bäst på rökfritt", "svenskarna bäst på antirasmitt", "svenskarna bäst på bilfri daa".

Förr i tiden krävde kyrkan att folk kunde rabbla katekesen utantill. I dag är gudstorn borta men gudsnådeligheten sitter i. Motivera bara med omsorgen om miljön, jämställdheten, värden eller jordens fattiga så är den politiskt korrekta medelklassen beredd att dra på sig vilken cykelhjälm, kondom eller tagelskjorta som helst av ångslan för vad villagrannarna hemma i Bromma annars ska säga.

DET HÄR BETEENDET är så utbrett bland mediafolk att jag med en lätt travestering kan tillstå att "some of my best friends are politically correct".

Men vad annat kan man vänta sig av en nation som över portgängen till sitt äldsta universitet anslagit devisen "Att tänka fritt är stort, att tänka rätt är större".

En sån nation bör ta vara på sina Ahleniusar. De är få. Bosse Stenansikte kan den däremot slösa med. Hans sort utprädrar klasvis.

AXEL ODELBERG
axel.odelberg@telia.com 08/506 245 00

FINANSTIDNINGEN

INGÅR I MODERN TIMES GROUP

LÄSARSERVICE DYGNET RUNT

Beställning 08-506 245 60
Utebliven tidning 08-506 245 60
Fax 08-506 245 62
E-post pren@fti.se

VÄXEL
08-506 245 00

FAK
08-14 99 30

POSTADRESS
Box 70347, 107 23 Stockholm

BESÖKSADRESS

Kungsgatan 18, 4 tr

REDAKTIONEN

E-post redaktion@fti.se
Fax 08-14 99 30

ANNONSER

Telefon 08-506 245 80
Fax 08-506 245 81

CHEFREDAKTÖR/
ANSVARIG UTGIVARE

Per Lundjö 08-506 245 00

CHEFREDAKTÖR/
OPINION OCH KULTUR

Johan Hakelius 08-506 245 00

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Peder Rämell 08-506 245 60

UTGIVARE

Sveviges Finansnyheter AB

PRENUMERATIONSPRISER

Hela: 2 443 kr (inkl moms 2 590 kr)

Halvår: 1 368 kr (inkl moms 1 450 kr)

Kvartal: 745 kr (inkl moms 790 kr)

Månad: 250 kr (inkl moms 265 kr)

Postgros: 92 03 03-5

Bankgros: 5470-1016

WEBBSIDA OCH TEXTARKIV

Finanstillningen finns tillgänglig på

internetadressen www.fti.se.

Förbehåll mot elektronisk lagring och publicering måste göras av skribenten.

Detta medges normalt inte. För obestämd material ansvaras ej.

ansvaras ej.

ansvaras ej.

ansvaras ej.

ansvaras ej.

ansvaras ej.

ansvaras ej.

ansvaras ej.

Finanstillningens räckvidd
173 000 LÄSARE

FINANSTIDNINGEN
ISSN: 1103-882X
VLT PRESS AB
VÅRSTREJK 2000